

HİNDİ

- Hindi dili, Hindistan'ın resmi dili (Rashtrabhasha) olarak bilinir. Hindistan bağımsızlığına kavuştuktan sonra on beş yıl sonra Hindi dili İngilizcenin yerini almasına çalışılmıştır. Bugün birçok Hintli, bulunduğu bölgenin dilini (yani anadilini), İngilizceyi ve hindi dilini bilmek durumundadır. Sanskrit'in öğretilmesi üzerinde de durulmuşsa da bu dilin zorluğu yüzünden bu öneri kabul görmemiştir. (Ancak yine de Sanskrit dili resmi diller arasında yer almaktadır)
- Hindi dilini Hindistan'da Delhi, Uttar Pradeş, Himaçal ve Uttarançal, Haryana, Pencap, Racasthan, Madhya Pradeş, Bihar eyaletleriyle Maharashtra'nın Andhra Pradeş ve Karnataka'nın küçük bir kısmında konuşan 230 milyon civarında insan vardır.
- Hindi'yi ikinci dil olarak konuşan 300 milyon kadar Hintlinin bulunduğu varsayılır.
- Hindi dili ayrıca dünyanın Mauritius, Fiji, Guyana, Trinidad, Birleşik Arap Emirlikleri, Yemen, Güney Afrika, Singapur, Uganda, Nepal, Almanya, İngiltere, Avustralya ve Yeni Zelenada gibi bölgelerde binlerce insan tarafından konuşulur.

HİNDİ

- Hindi dili Prakrit ve Apabhramṣa'dan sonra ortaya çıkar. Khari Boli denilen gruptan ikiz diller olan Hindi ve Urdu türeler. Bu iki dil, gramer yapısı ve dil özellikleri açısından birbirinin aynıdır. Onları ayıran farklar, sözcük dağarcıkları ve alfabeleridir. Hindi'de daha çok Sanskrit kökenli sözcük varken, Urdu dilinde Arapça ve Farsça kökenli sözcükler çoğunluktadır. Hindi dili Devanagari alfabesiyle ve Urdu dili ise Perso-Arabik alfabe ile yazılır.

- mitra dost
- sada hameşa
- pratikshan hardam
- akshar harf
- uttar cevab
- kathin mushkil
- keval sırf

पाठ-सत्ताईस

हिन्दी वर्णमाला

पढ़ो और याद करो

अ	आ	इ	ई	उ	ऊ	ए	ऐ	ओ	औ
क	ख	ग	घ	(ङ)					
च	छ	ज	झ	(ञ)					
ट	ठ	ड	ढ	ण	ड़	ढ़			
त	थ	द	ध	न					
प	फ	ब	भ	म					
य	र	ल	व						
श	ष	स	ह						
क्ष	त्र	ज्ञ							

HİNDİ EDEBİYATI

- Hindi edebiyatını çeşitli dönemlerde ele almak olanaklıdır;
- 1300'den önce
- 1300-1500 arası
- 1500-1600 arası
- 1600-1800 arası
- 1800'den sonrası
- Hindi edebiyatının lehçeleriyle birlikte ele alınması gerekir. Buna göre şu lehçelerle yazılmış edebiyatlardan söz edilebilir;

HİNDİ

- Delhi'nin standart dili olan Khari Boli
- Batı Hindi lehçeleri olan Brac-Bhasha ve Bundeli gibi dillerin edebiyatı. Brac-Bhasha'nın 1300-1800 yılları arasına yerleştirilen bir edebiyatı vardır. Suradasa, Bihari ve Bhushana gibi önemli şairler yetişmiştir.
- Doğu Hindi lehçeleri olan Avadhi, Bagheli ve Çatisgarhi lehçelerinin edebiyatı. Avadhi ile yazmış olan Tulsidas en önemli isimdir.
- Çeşitli Racasthani lehçelerinin, özellikle Dingal olarak bilinen Marvari'nin edebiyatı. Mira Bai, arı bir Racasthani ile Krishna üzerine şiirler yazmıştır. Bunlar Khari Boli ve Brac-Bhasha'ya uyarlanarak tamamen Hindileştirilmiştir.
- Pencabi ile karışık Batı Hindi lehçeleri. Sikh-Gurularının yazdığı ilk eserler böyledir.
- Pahari lehçeleriyle yazılmış küçük şarkılar.

HİNDİ

- Bhocpuri, Magadhi ve Maithili gibi Bihari lehçelerinin edebiyatı. Maithili'nin en önemli yazarı Vidyapati'dir.
- Nagari karakteriyle basılmış Urdu edebiyatı.
- Dakhni denilen güney edebiyatı. Kuzey Hindistan'dan gelip Dekkan'da yerleşen Müslümanların asker, işadami ve memur gibi meslek gruplarının yazıp çizdikleriyle oluşmuş edebiyatı anlatır.

HİNDİ

- Hindi modern edebiyatı dönemi 1800'den sonra başlıyor diyebiliriz. İlk elli yıl içinde, yani 1580'ye kadar düzyazı biçiminde büyük bir gelişme görülür. Khari Boli Hindisiyle yazılmış Premasagar ve Laluci Lal çok önemlidir. Lal, Urduca da biliyordu ve Sanskrit bazı eserleri (Simhasan-battisi, Baital-paçisi, Şakuntala) bu dile çevirmişti. Baital Paçisi (Hortlağın 25 Öyküsü) 1805'te Tarini Çaran Mitra da çevirmişti. Bhocpuri konuşan Pandit Sadal Mişra'nın da benzer çalışmalar yaptığını görürüz.
- İki büyük eğitimci, Raca Şivaprasad ve Nabin Çandra Roy, Hindi dilini Urduca karşısında güçlendirmeye çalıştılar. Benaresli Harişçandra Hindi edebiyatında önemli yer işgal eder. Keşab Çandra Sen, Hindiyi ulusal dil olarak öne sürenlerin başında gelir.

HİNDİ

- Dramın öncüsü Mathuralı Lala Şrinivasadasa önemli Hindi romanlar yazmıştır. Bu adın yanında Pratap Narayan Mişra, Balkrishna Bhatta, Badarinarayan Çaudhari, Balmukund Gupta gibi gazeteci ve makale yazarları vardır.
- Tek perdelik oyun yazarlarından Ram Kumar Varma sayılabilir. En önemli dram yazarı olarak Cayaşankar Prasad'ı gösterebiliriz.
- En büyük romancı ve kısa öykü yazarı ise Prem Çand'dır. Eserleri diğer Hint diline çevrilmiştir.
- Son dönemde yaşamakta olan ya da çok yakın zamanlarda yaşamdan ayrılmış olan pek çok değerli şair ve yazar bulunmaktadır. Hindi dilinin gücü her geçen gün artmaktadır.

जानवरों में गधा सबसे ज्यादा बुद्धिहीन समझता जाता है। हम जब किसी आदमी को पहले दर्जे का बेवकूफ कहना चाहते हैं, तो उसे गधा कहते हैं। गधा सचमुच बेवकूफ है, या उसके सीधेपन, उसकी निरापद सहिष्णुता ने उसे यह पदवी दे दी है, इसका निश्चय नहीं किया जा सकता। गायें सिंग मारती हैं, ब्यायी हुई गाय तो अनायास ही सिंहनी का रूप धारण कर लेती है। कुत्ता भी बहुत गरीब जानवर है। लेकिन कभी-कभी उसे भी क्रोध आ ही जाता है, किन्तु गधे को कभी क्रोध करते नहीं सुना, न देखा। जितना चाहो गरीब को मारो, चाहे जैसी खराब, सड़ी हुई घास सामने सामने डाल दो, उसे चेहरे पर कभी असन्तोष की छाया भी न दिखायी देगी। वैशाख में चाहे एखाध बार कुलेल कर लेता हो, पर हमने तो उसे कभी खुश नहीं देखा। उसके चेहरे पर एक स्थायी विषाद स्थायी रूप से छाया रहता है। सुख-दुःख, हानि-लाभ, किसी भी दशा में उसे बदलते नहीं देखा। ऋषियों-मुनियों के जितने गुण हैं, वे सभी उसमें पराकाष्ठा को पहुंच गये हैं, पर आदमी उसे बेवकूफ कहता है। सद्गुणों का इतना अनादर कहीं नहीं देखा।

HINDI

अ	आ	इ	ई	उ	ऊ	ऋ	ए
a	ā	i	ī	u	ū	ṛ	e
[ʌ]	[a]	[i]	[i:]	[u]	[u:]	[ɽ]	[e]
क	का	कि	की	कु	कू	कृ	के
ka	kā	ki	kī	ku	kū	kṛ	ke
ँ	ऐ	ओ	औ	औ	अं	अः	अँ
ê	ai	o	ô	au	añ	aḥ	ãṃ
[e]	[æ:]	[o]	[o]	[ɔ:]	[aŋ]	[əh]	[ã:]
कँ	कै	को	कौ	कौ	कं	कः	कँ
kê	kai	ko	kô	kau	kañ	kaḥ	kām